

TAB. III.

De Bono Hominis in genere.

De Bono
Hominis
in genere
notetur

I. *Synonymia.* Vocatur & *Finis* Hominis.

II. *Definitio.* Bonum { hominis est quod ap- } prosequitur } tanquam ob- } conveniens.

III. *Oppositum.* Malum { peritus hominis } averfatur } iectum sibi } inconveniens.

1. in { verum } in quod fertur } ordinatus } vel cuius prævia } non est decepta.

{ apparens } appetitus } inordinatus } cognitio } est decepta.

2. in { honestum } { propter se à recta ratione:

{ iucundum } quod appetitur { ————— ab appetitu sensitivo:

{ utile } { propter aliud.

* Vox boni iucundi interdum extenditur & ad Voluptates animi, quæ à recta ratio-
ne appetuntur.

3. in Bonum quod appetitur { tantum propter se: ac tale est finis absolute ultimus.

{ partim propter se, partim propter aliud: ac tale est finis to-
comparate ultimus, e. g. quod simul iucundum est &
utile.

{ tantum propter aliud: ac tale est finis absolute subor-
dinatus, e. g. potio amara propter sanitatem: sectio
membrum propter conservandam vitam.

15.

IV. *Di-
visiones*
Bonum
Homi-
nis divi-
ditur

{ Animi in { primâ } virtutes:
{ ecundâ } specie Qualitatis { solertia ingenii naturalis
{ tertiâ } e. g. { voluptas animi.

{ prædicameto actionis, e. g. actiones secundum virtutē.

{ Corporis. Talia bona { sensuum integritas } Prudentiâ, 20.

{ præcipue sunt qua-
tuor, & à veteribus } robur } cum } Fortitudine,
conferebantur cum } pulchritudo } Temperantiâ,

{ quatuor virtutibus } sanitas } Justitiâ.

{ Cardinalibus hoc modo:

{ Externum aliàs Bonum *Fortune*. Huc pertinet: Nobilitas, Divitiæ, Honor, Po-
tentia Civilis, Libertas, Dominium, Possessio, Pax, Securitas, Amici, Con- 25.

jux. Liberi.
* Vox Boni externi interdum tam late patet, ut comprehendat etiam Bone
Corporis. Sic infra Tab. XXIII.

{ Naturale, quod homini inest per naturam, e. g. naturalis acrimonia visus, in-
genii. 30.

{ Theologicum, quod homini non nisi viribus gratiæ divini super-
naturalis contingit.

{ Superveniens { Theoreticū } quod na- { Theoreticis
{ philosophicū } scitur è { Practicis { Prudentiâ } voca- { Morale,
{ Practicū } virtutibus { Arte } Bonū { Artificiale 35

* 1. Bonum Morale Bonitatem suam habet in voluntate operantis; Artificiale in
operatione vel opere extra voluntatem.

2. Bonum Morale analogice dividitur in Ethicum seu naturale, & Politicum, seu
legale.

3. Quod moraliter nec bonum nec malum est, capax tamen utriusque moralitatis vo-
catur Indifferens. Estq; tale vel propter abstractionem à circumstantiis morali- 40
bus, e. g. amare, odisse, edere, bibere: vel propter permissionem Legis, e. g. portare
gladium.

De Bono Morali plura dicuntur Tab. XXIX.

1. In multitudine Bonorum hominis unum alteri est subordinatum.

2. Itaque unum Bonum altero est præstantius: Bonum scil. honestum iucundo & u-
tili: Quod tantum propter se appetitur, cæteris: Bonum animi bono corpo-
ris & hoc bono fortunæ: superveniens naturali: Theologicum Philosophi- 45
co: Theoreticum Practico: Morale artificiali.

3. Bonum Morale, quiescit in *euepyia* seu operatione; artificiale interdum in *euepyia*
interdum in *tyra*, seu opere.

† Doctrinam de Bono in genere recte præmittit *Burgersdicius*, tametsi à plerisque Ethicis
neglectam, aut valde dispersam.

I. Sedes